

Risikobasert tilsyn – Fremtidens verktøy

Yngve Folven Bergesen – Underdirektør - Fiskefartøy

Risikobasert tilsyn – Fremtidens verktøy

- Bakgrunn
  - Hvorfor snakker vi om Risikobasert tilsyn
- Mål
  - Hva er målet med Risikobasert tilsyn
- Den nye hverdagen
  - Hvordan ser «den nye hverdagen» ut?

Bakgrunn

- Skipssikkerhetsloven
  - Trådte i kraft 1. juli 2007
  - Moderne lov med nye muligheter
  - En presisering av reders ansvar
    - Rederiet har et klart ansvar for liv, helse, miljø og materielle verdier
    - Rederiet har et klart ansvar for at lover og regler blir fulgt
- Tilsyn etter skipssikkerhetsloven
  - Dreies mot både overordnet kontroll og risikobasert tilsyn
  - Større fokus på sikkerhetsstyringssystem og mindre fokus på detaljkontroll

Bakgrunn

- Sjøfartsdirektoratets strategiplan 2012-2015
  - Dokument forankret i organisasjonen
- Oppstiller en del hovedmål
Sjøfartsdirektoratet skal nå i
planperioden

Strategiplan 2012-2015

Visjon: Sammen for økt sjøsikkerhet i rent miljø

Overordnet mål: En attraktiv flaggstat med høy sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier

Strategiplan 2012-2015

Sjøfartsdirektoratet skal bidra til økt fokus på sikkerhetsstyring hos alle som driver maritim aktivitet. **Målet for denne strategien er å videreutvikle risikobasert tilsyn, slik at innsatsen rettes mot de områder som gir størst sikkerhets- og miljømessig gevinst.** Gjennom analyser og kunnskap skal innsatsen tilpasses risikobildet.

Det er rederiet som har ansvar for liv, helse, miljø og materielle verdier.

Sjøfartsdirektoratet vil prioritere økt tilsyn overfor de rederier og fartøy som ikke overholder regelverk og ikke tar sikkerhetsarbeidet alvorlig. **Risikobasert tilsyn vil derfor være førende for Sjøfartsdirektoratets mål og strategier.** Målet for dette arbeidet er kontinuerlig bedring av sikkerheten.

Risikobasert tilsyn - Mål

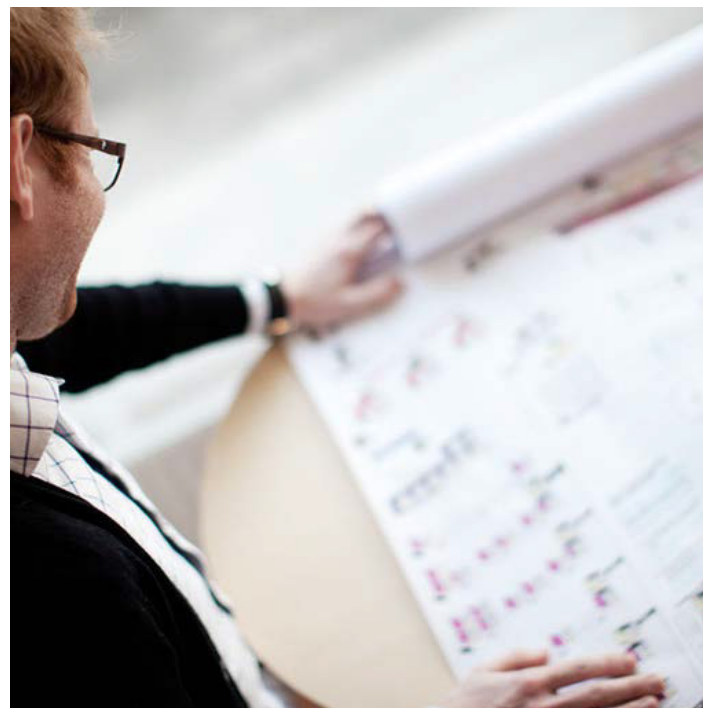
- Tilpasse kontrollmetodikken
- Friere tilsyn med større spillerom
- Fokuserer ressursene

Hva ligger i uttrykket «risikobasert tilsyn»?

- Kartlegge handlingsrom
- Hva **må** vi gjøre?
  - Godkjenne stabilitet
- Hva **kan** vi gjøre?
  - Fribordsplan

Hva ligger i uttrykket «risikobasert tilsyn»?

- Fokuserer ressursene der de gir mest sikkerhet
  - Variasjon alt etter fartøytype
- Fokuserer på verstingene
  - Rederi/fartøy
  - Verft
  - Konsulenter
- Ta i bruk handlingsrommet
  - Utøve stikkprøvekontroll
    - Styre stikkprøvekontrollen –
hvorfor kontrollere/ikke kontrollere

Risikokartlegging

- Et verktøy for å kunne:
  - Velge ut fokusområder
    - Tilsyn av nybygg
    - Tilsyn av seilende skip
      - Sertifikatbesiktelse
      - Uanmeldt tilsyn
      - (ISM-revisjon)
  - Styre bruken av stikkprøvekontroll

Risikokartlegging

- Blir gjennomført for den enkelte fartøytype årlig
- Tar utgangspunkt i de data Sjøfartsdirektoratet har:
  - Ulykkestall, herunder rapporter fra SHT
  - Resultat fra uanmeldt tilsyn
  - Resultat fra ordinære besiktelser
  - Tall fra administrative sanksjoner
  - Annen relevant informasjon fra og om næringen

Risikokartlegging

- 4 trinn
  - Beskrive farer og uønskede hendelser i næringen
  - Vurdere konsekvens
  - Vurdere sannsynlighet
    - $\text{Konsekvens} * \text{Sannsynlighet} = \text{Risiko}$
  - Tiltak for å begrense risiko

Sannsynlighet	Svært stor (5)	Stor (4)	Moderat (3)	Liten (2)	Meget liten (1)
			b)		
				a)	
Konsekvens					
Ubetydelig (1) Lav (2) Moderat (3) Alvorlig (4) Svært alvorlig (5)					

Risikokartlegging

- Risikobildet vil gi innspill til hvilke fokusområder Sjøfartsdirektoratet bør ha i tilsynsarbeidet
- Tiltak for å begrense risiko vil gi pekepinn på hvordan tilsynet bør rettes
  - Områder for stikkprøvekontroll
    - Tilsyn av nybygg
    - Periodisk besiktelse
    - Uanmeldte tilsyn
    - (ISM)
  - Endring i regelverk
  - Holdningsskapende arbeid og informasjonskampanjer

Rapport i etterkant

- Offentliggjøre fokusområder, tiltak og grunnlag
- Offentliggjøres på høsten med fokusområder for påfølgende år
- Prosessen skal være gjennomsynlig

Eksempel

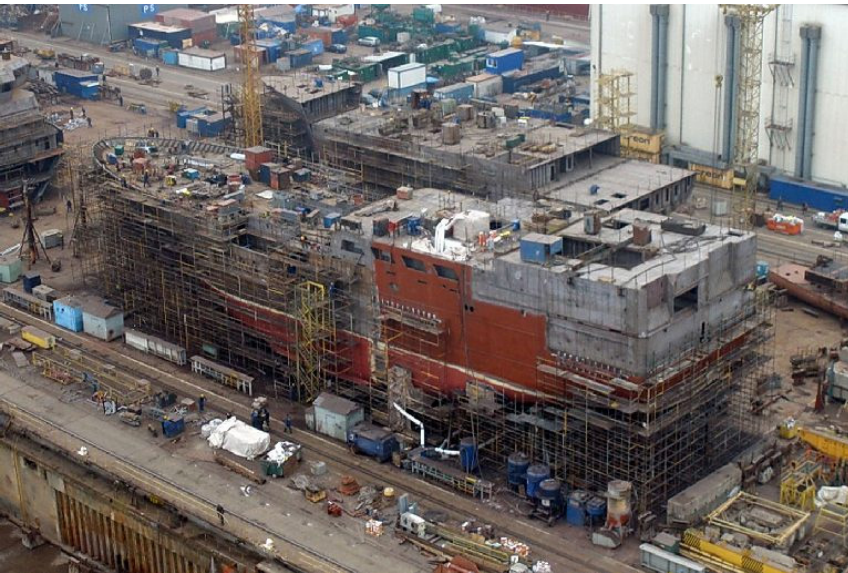
- Klemskade i fabrikk på fiskefartøy
- Ble i risikokartlegging 2011 utpekt som et område med høy konsekvens (4) og høy sannsynlighet (5) → Risikoområde
- Tiltak:
  - Fokus på utforming av fabrikk gjennom dokumentkontroll
  - Fokus på gjennomgang av risikovurderinger om bord på fartøyet
  - Kampanje for tilsyn er nå under planlegging

Eksempel – den nye hverdagen

- Gjennomføring av førstegangstilsyn – ny metode
  - Reder ansvarlig for å fylle ut rapporten
    - Evt. den som handler på vegne av reder (verft/konsulent)
  - Reder må dokumentere oppfyllelse av krav
  - Sjøfartsdirektoratet utfører anmeldte og uanmeldte inspeksjoner hvor innhold og omfang vil kunne variere
    - Kartlagte risikoer for fartøytypen
    - Kunnskap om verft, konsulent og rederi
      - Slik kunnskaps skal systematiseres

Fremtidens tilsyn

- Målrettet
- Fleksibelt
- Hindrer ulykker
- Holdningsskapende og informerende
- Redere med bevisst forhold til sitt lovpålagte ansvar

